

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Multiplex turba Christo occure[n]s, quid nos doceat, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

nibus, propter quæ postea cogamur à recto itinere, aut à iustitia declinare. Si mens nostra erecta ad Deum, & constans in omni virtute, vt si aliter fieri non potest, Deo placuisse nobis satis sit, tamen hominibus displiceamus. Quid enim nobis de opinionibus aut fauoribus hominum, quando illuc respiciendum est maximè, ne extra gratiam simus Dei? Praestat nullum habere hominem amicum, quam offensum nobis habere Deum, cui laus, honor & gloria per infinita secula seculorum, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Multiplex turba Christo occurrens quid nos doceat.

Benedictus qui venit in nomine Domini, Matthæi XXI. Gloriosum hodie legimus Domini Iesu introitum in Hierusalem cum multis laudibus & honoribus populi. In illa autem processione triforem inuenio conditionem hominum. Quædam enim pars hominum, puta turba ipsa, honorem Domino exhibebant, & cupientes eum laudare, filium vocant Dauid, & regem Israel. Itaque fecerunt, quantum potuerunt. Parua tamen fuit hæc laus Christi. Quid enim magnum erat filium esse regis Dauid, atque de nobili regio stemmate descendisse, qui Dei est verus atq; viui Filius, cum eodem sempiternus in diuinitate? Nec suprema est laus regem esse populi, qui in cælis rex est angelorum, vniuersorum, & quæ in cælis, & quæ in terris sunt, Dominus. Tamen si eorum verba pensentur, etiam nescientes ordinate Spiritu sancto, verba eorum altius, quam putabant, laudauerunt eum. Si quidem clamantes ei Hosannah, quid aliud, quam Deum dixerunt? Ab eo enim quærebant optabantque sibi salutem tribus, eam scilicet, non quæ est in terris, sed quæ est in excelsis. Huius itaque populi pia fuit deuotio. Seruiebant enim ei, quomodo potuerunt. Nam alij de arboribus cædebant ramos. Alij ramos sternebant in via, per quam gradi habebant. Alij portabant ramos arborum in manibus circummigrantes & præcedentes eum. Alij exuentes vestimenta sua sternebant in via. Reliqua turba acclamationibus seruiebat laudum & obsecrationibus. Secunda pars hominum erat Pharisæorum, Scribarum & Legis peritorum, qui Christum odiebant, eique detrahebant. Horum paucos reor exisse extra ciuitatem in occursum Domino. Neque enim deuoti erant Domino, nec illum reputabant honore dignum: ideo illum non solum non laudare venerunt, sed etiam eum carpebant, stimulabant, arguebant, eique insidiabantur & detrahebant. Et hoc faciebant maximè, dum eum obseruant, dum tentant sermonibus, atque ei detrahunt coram plebe. Quapropter cum nunc turbam, cum discipulos, tum denique pueros ei audirent acclamantes, quam putatis tunc torquebantur acriori inuidia & dolebant? Tunc enim inter se loquebantur: *Videtur quia nihil proficimus, laborantes & consultantur contra eum? Ecce mundus totus post eum abiit.* Quid miramini, quid doletis? Pharisei cæci? Num plangitis, quod Christum sequitur mundus, per quem vniuersus factus est mundus? Quare si nihil proficitis, non cessatis igitur à tot persecutionibus, insidijs & detractionibus, quandoquidem, vt ipsi dicitis, malitia vestra nihil proficit, nec tanta est vobis astutia, vt quod doletis, possitis auertere. Quidam tamen, de turba Pharisæorum Christo dicebant: *Magister increpa discipulos tuos & turbas te*

Turba quæ hodie Christo exhibuit.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

Matth. 21.

Luc. 19.

HH 3 lau-

laudantes. Quasi dicant: Neque enim decet te hæc sustinere. Nam si (ut apparet) vis iustus & sanctus es, hos plausus vilis plebeculæ, & turbæ sine iudicio clamantis non deberes sustinere. Vide hic Iudæorum dementia. Dominum magistrum vocant, & tamen arguunt eum, docentque. Nam volunt discipulos & turbam per eum à clamoribus compescendam. In qua re nonne prudentiores se magistro constituunt? Aegrè ferebant reuera Christi laudes, & sibi, quicquid æstimationis honorisve Christo accessit, detractum putabant. Hæc igitur dicentes, non Christi modestiam zelabantur, sed inuidiæ & ambitioni suæ morem gerebant. Tria enim sunt, quæ laudatos, & Phariseos hic in Christi laudibus torquebant. Primum, quod turbæ dicebant eum benedictum, cum ipsi eum peccatorem iudicarent. Scimus, inquit, quia hic homo peccator est. Secundo, quia dicebant eum regem, quem ipsi ne nobilem quidem æstimabant, dicentes eum à Galilæa fabrum & fabri filium. Tertio, quia turbæ dicebant eum venisse in nomine Domini. Ipsi verd non arbitrabantur eum venisse à Deo, sed in principe demoniorum, cuius virtute, si quid miraculorum faciebat, perficeret. Tertia pars huius populi in hac processione fuit ipse Dominus Iesus, qui quantum non oblectaretur plausu & gloria mundana, testatur hoc, quod inter laudes canentium, civitatis ipsæ excidium fleuit. Miserabatur enim civitatem Hierusalem, quod tam misere erat vastanda, & habitatoribus trucidatis vacuanda. Qua ex reliquet parum illum de honore sibi exhibito cogitasse, qui animarum flebat excidium. Haudquaquam tamen ociose hoc factum putemus, quod honori & laudibus externis fletum ipsæ coniunxit. Sæpius enim ante Hierusalem ingressus est, & quandoque voluit, compassionem potuit & fletum tristitiamque aduocare. Neque enim ei, quomodo nobis dominabantur passionibus, sed ei serviebant. Igitur quando voluit, sensit, quando noluit, à se iterum repulit. Quod ergo hoc tempore lamentum super Hierusalem accepit, non propter se, sed propter nos fecit. Illi enim quid conferre aut nocere poterant laudes humanæ? Sed videt, quid nobis noceant.

Laudatus ab alijs ne extollatur, quid agere debeat.

Prover. 1.

Eccle. 11.

Lucæ 19.

Prover. 14.

Quamobrem ipse fecit, quod nos facere docuit, si quando in gloria aut plausu hominum fuerimus constituti, ne gloria nos mundana extollat. Debetis namque tunc tristitia ad memoriam revocare, quam viles scilicet sumus, quam fragiles, quam mortales, quam paucis rectè cogniti, qui non meliora, quam par est, de nobis sentiant, quam continuè rebelles & ingrati sumus Deo. Quod certè si faceremus, parum tunc nos delectarent favor & honor mundanus. Scriptum namque est: *Prosperitas stultorum perdit eos*. Et rursus, ne prosperitate iustitia nostra labefacteretur, admonet nos Ecclesiasticus dicens: *In die bonorum ne immemor sis malorum*. Docuit quoque in hoc suo fletu, Hierusalem non solum gaudio intendere dicens: Si cognovisses & tu, quæ tibi ventura sunt, mecumque ea expenderes, non gauderes adeo, velles, sed mecum etiam fletes. Deinde docuit nos in nulla fortuna, felicitateve gaudere terrena. Nihil enim in hoc mundo ex omni parte est beatum, sed omnia amaritudinibus mixta. *Risus enim dolore miscebitur, extremaque gaudij luctus occupat*. Quare scitum est illud Boetij dictum: *Anxia res est humanorum conditio bonorum, & quæ vel nunquam tota proveniat, vel nunquam*

VI
21

quam perpetua subsistat. Huic census exuberat, sed est pudori degener sanguis. Hunc nobilitas notum facit, sed angustia rei familia inclusus mallet esse ignotus. Ille viroque circumfluus vitam celibem desert. Ille felix nuptijs, orbis liberis, alieno censum nutrit heredi. Alius prole lætatur filij, filijve delictus mœstus illachrymatur. Idcirco nemo facile cum fortunæ suæ conditione concordat. Inest enim singulis, quod inexpertus ignorat & expertus exhorreat. Quapropter nullis fortunæ blanditijs, nullis munitæ felicitatis auspicijs, est fidendum. Qui hodiè sanus, cras mortuus est. Qui hodiè dives, cras in egestate est. Qui dominabatur paulo ante, nunc seruit. Vide præterea, quod rami oliuæ præferuntur Domino Iesu, quod quam in se, quam congruè fiat, significatio mystica declarat. Oliua namque & pacem & misericordiam significat. Siquidem dum diluuiò factò Dominus terræ voluisset reconciliari, antequam Noë exire auderet arcam, columbam emisit ex arca. Quæ rediens, in ore portauit ad Noë ramum viridum oliuæ, quo pacatum Dominum Noë intellexit. Sic hoc etiam die, quam dies accederet suæ passionis, qua inter Deum & hominem perpetuam facturus erat pacem Christus, nos ex ingenti sua misericordia & compassione ab æterna damnatione redempturus, Spiritu sancto ordinante præferentem ramos oliuarum, quo insinuaretur illum aduenire, qui mediator esset Dei & hominum, Christus Iesus: adesse quoque iam tempus, quo pro nobis seipsum oblaturus hostiam Deo, in sanguine suo perpetuam nobis compararet pacem. Itaque nos simus hi, qui Christo hos portant oliuarum ramos, ut quantum in nobis est, cum omnibus hominibus habeamus pacem, è medio auferentes quicquid dissidiorum, discordiæve proximis nostris possit præbere ansam. Itaque hoc potissimum sacro tempore cum omnibus deat nos redire in gratiam. Neque enim hoc tantum nos curare oportet, ut nobis, sed ut proximis quoque nostris nobiscum tranquilla pax sit. Hoc est, non solum his, qui in nos peccauerunt, oportet nos indulgere, charitativè impendere, sed hos etiam, qui nobis insensit sunt, debemus nobis reconciliare. Deinde egenis cunctis, id est, illis, qui pane, consilio, auxilio, opereve alia quacunque nostra indigent, simus compassiui & misericordes, utque non solum lingua, sed opere etiam & veritate, subueniendo, consolando, suadendo, & quacunque pietatis officia exhibendo. Hoc facientes, ante Christum ramos oliuarum portamus. Quod si pariter veterem exuimus hominem, ea damnantes, quæ olim quærebamus, contemntes ea, quæ dileximus, & quibus cum dilectatione inhaesimus, nobis eadem subtrahentes, tunc vestes nostras exuimus, ut per quæ peccauimus nos ipsos, comitemusque nostrum quærentes, nunc item Christo nos subicientes eidem per illa seruiamus. Est præterea aliud, quod possit per vestes significari, puta temporalia bona. Vestis enim, quam induimus, nec infimum, nec supremum corporis tegit. Sic temporalia nec principium, nec finem vitæ hominis consolantur. Nemo enim aliter, quam nudus egreditur de utero matris, nemo aliter, quam nudus in terram reuertitur. Omnia igitur temporalia, neque principium, neque finem vitæ nostræ tegunt. Illa igitur exuere debemus, & ad pedes Christi, hoc est, infirmis Christi mem-

Oliua mystica quid. Gen. 9.

Hebr. 9.

Roman. 12.

Math. 5. Luc. 9.

Coloss. 3.

vestes exuere mystica quid.

Job 1.

bris, puta pauperibus, calamitosis, ac miseris subferre.
 Cæterum, de ramis quoque non illud solum, quod diximus, intelligi potest, sed est alia quoque significatio, quæ vobis taceri non debet. Scitis filij multos in Ecclesia Dei fuisse sanctos Dei homines, qui secundum naturam non aliter fuerunt, quam homines, vt nos sumus, mortales, passibiles, & fragiles: secundum vero dona Dei, moribus nobiles, perfecti & virtutibus insignes. Hi itaque in regno Ecclesie fuerunt vt arbores electæ, de quibus frondes virtutum ad imitationem eorundem sunt nobis descendi. Legimus Abraham illum magnum Deo placuisse, atque non solum frondes, sed & fructus suauissimos germinasse. Amputemus nobis inde ramum obedientie, quo ad arduissima quæquæ propter Deum inueniamur semper parati. Ramum mansuetudinis à Mose & Dauid petamus. Ramum patientie accipiamus à Iob viro recto & simplici. Sic in nouo quoque testamento à sanctis Apostolis mundi contemptum, à virginibus castitatem, ab alijs quoque sanctis vendicemus nobis ramos virtutum, quas obuiam Domino venientes ante ipsum feramus. Nemo sanctorum sit, cuius legimus vitam, à quo virtutis aliquid ad ædificationem non suscipiamus. Hoc modo tanquam in nemore Ecclesie, in sylua virtutum deambulantes, virtutes & virtutum exempla coaceruemus, quæ in vsum & profectum nostrum vertentes, tanquam ramos de arboribus castos, Christo portemus in honorem. Filij charissimi, videat vnusquisque vestrum malam suam consuetudinem, quam emendare studeat & cauere. Audistis, quomodo laudes Christo cecinerunt, & hosiahna. Sic vos quoque Christum laudate, Christum adorate, à Christo salutem petite & misericordiam. Scurrilitas, impudicus sermo, aut inhonestus, os vestrum non exeat. Neque enim decet, vt os, quod Deum laudare debet, obscenis aut malis sermonibus polluat. Verum, quid dicam de his, qui tota die blasphemant ad singula verba sua, ad singula mendacia testem Deum inuocant addentes: Per Deum viuum, per Deum sanctum? Est ne hoc contra præceptum Dei: *Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum?* Et contra verbum Christi: *Nolite iurare omnino, neque per celum neque per terram, neque aliud quodcumque iuramentum?* Desuescite filij ab hac mala consuetudine. Quomodo in vobis mala hæc consuetudo creuit & roborata est, ita iterum deficiat, & pereat omnino. Bona sic ad hæc volumus, & omnia erunt facilia. Faciat semel homo sibi legem firmam, nullo vquam pacto, & propter rem nullam velle iurare. Statuat simul quoque sibi poenam tolerandam, quotiescunque ex improviso, aut per malam consuetudinem iurauerit. Quæ, inquis, erit poenitentia? Toties dare nummum in eleemosynam, aut subtrahere tibi vsum rei alicuius delicatæ, aut orare toties orationem Dominicam. Quam poenitentiam adeo obserues, ac si ita agendi Deo votum fecisses, quotiescunque legem fueris tuam, non iurandi scilicet, transgressus. Faciet enim hæc poena tibi instituta soluenda, vt propositi tui fias memor, nec iures. Verum quid de illis dicemus, qui tota die blasphemant Deum & sanctos, per Christi passionem, per vulnera, per corpus, per sanguinem imprecantes, iurantes & maledicentes? Deinde per sanctum Vitum, per sanctum Hubertum, per sanctum Valentinum, dire execratur? & hoc receptissimum apud nobiles est, quasi nobile & militare sit blasphemiam.

Gen. 22.

Num. 12.
2. Reg. 7.
Psalm. 137.
Iob 1.

Consuetudo mala quanto studio in melius vertenda. Ephel. 5.

Exodi 20.
Iacob. 5.
Matth. 5.

Blasphemia tu Deum & sanctos eius, quæ nam hoc sit, in abusu.

phemare Deum & Sanctos, & nobilior sit, qui dirius maledixerit, aut in Deum sanctosque magis fuerit impius. O miserimos vos & ignobiles, si hæc maxima est virtus vestra, quæ nobilitat vos, vt vix decem proferatis verbis absque blasphemia in Deum & sanctos, absque maledictione, absque iuramento, absque imprecatione & execratione mala. Væ vobis & misera nobilitati vestræ. Melius euenisset vobis, vt nunquam essetis nati. Rogo igitur & moneo vos, vt abstineatis corrigatisque linguas vestras inflammatas à gehenna. Diabolus, credite mihi, sedet in linguis vestris. Neque enim sic impiè execrando & maledicendo possitis loqui, nisi diabolus esset vobiscum. Verum non creditis, quia fortasse Deus singulare cælum pro huiusmodi blasphemis domicellis (vt sic vos nominem) construxit. Quum veneritis, percipietis. Reuera enim sicut viuitis, ita moriemini. Ite igitur, quia hic nobis non vultis credere dehortantibus vos à turpi, lasciuo, voluptuoso, maledico, ebriosoque vestro modo viuendi. Experiamini igitur quid vobis eueniat, & relinquite nobis causam plangendi vos. Neque enim grandis nobis spes erit de felicitate vestra, nisi vera præcedat conuersio, quæ luceat in vita vestra: quandoquidem in peccatis vestris moriemini. Quando enim benefacietis, qui nunquam didicistis benefacere, qui necdum statuitis vos corrigere? Iterum igitur dico: Ex testa parentum vestrorum malè nati, malè educati, malè viuere assueti, malè etiam (nisi singulari vos miraculo Deus muret) moriemini. Hæc non omnibus vobis filij dico, sed diuitibus, nobilibus, sceleratis, concubinarijs, maledicis, & his, qui in continuis peccatis viuentes, sese non corrigunt. Vos autem filij, qui semper estis pauidi, qui pro conscientia vestra vigilatis, qui delictorum fugitis occasionem, qui Deum offendere timetis, Dominum nostrum Iesum Christum cum palmis & oliuarum ramis, in ciuitatem cordis vestri introducite, illi honorem & laudis confessionem offerte, illum nunc in passione & morte ipsius agnoscite, eique compatiens adstate, vt dignetur vos etiam in morte vestra agnoscere, atque ab æternis vos incendijs liberare, qui est cum Patre & Spiritu sancto benedictus in secula, Amen.

Iacob. 1.

Ioan. 8.

Blasphemis & execrationibus quoniam hoc tempore magis dediti sunt.

II EXE-